Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.,
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 130. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ЧЕРВНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 8, 1977 No. 130. VOL. LXXXIV.

В КІНЦІ ЦЬОГО ТИЖНЯ ВІДБУДЕТЬСЯ ПОСВЯЧЕННЯ НОВОГО ДОМУ ОУВФ

Ню Йорк. — В неділю, 12-го червня ц. р., тут о год. 2-ій по полудні відбудеться відкриття і посвячення новонабутих двох будинків Організацій Українського Визвольного Фронту приміщених при 136 Друга евеню, в сусідстві Українського Народного Дому і Дому Української Молоді Пласт та інших будинків, власниками яких є українські організації, або приватні особи. Зокрема в користування буде відданий перший будинок (вхід з Другої евеню), який вже викінчений і в якому від декількох місяців примістились і розпочали працю: Головна Управа ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ, Спілка Української Молоді, Школа Українознавства СУМА Відділи ООЧСУ, ПАБНА, ТУСМ-у, Інформаційний Центр і ін. організації. Цілий третій поверх займає Літературно-Мистецький Клюб, Український Музичний Інституту і Об'єднання Мистців Українців в Америці. В домі корисно розвиває свою працю Головна Управа і нюйоркський Відділ Асоціяції Діячів Культури (АДУК). Щойно закінчено перебудову нової великої концертової залі, яка після посвячення буде здана в користування зарядові будинку. Другий прилягаючий будинок (43 Ст. Маркс Плейс) ще знаходиться в процесі перебудови і в ньому знайдуть мешкання 20 приватних родин. Комітет Дому інформує, що вже зроблено всі старання, щоб якнайскоріше закінчити перебудову, але для цього потрібні будуть додаткові фонди, збірку яких переводять Відділи Організацій УВФ в Ню Йорку і в інших місцевостях ЗСА. Комітет шукає 5,000 осіб, які були б згідні пожертвувати по 100 дол. Крім того численні особи жертвують свій час і працю для завершення перебудови.

Програма відкриття включає коротке вступне слово представника Комітету Дому, посвячення і бенкет з мистецько частиною.

Дім ОУВФ — вид з Другої евеню

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ТРАВНІ 1977 Р.

Округа /осідок/	Кількість Відділів	Придбано у травні	Разом у 1977
ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ			
Філядельфія	39	36	160
Піттсбург	18	14	70
Шамокин	20	13	47
Аллентавн	11	14	36
Скрентон	9	2	5
Вілкс Бери	9	1	11
Разом:	**106**	**80**	**329**
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ			
Балтімор	9	—	6
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ			
Ню Йорк	34	19	85
Сиракюзи — Ютика	13	9	53
Рочестер	10	10	31
Трой	7	6	27
Боффало	9	5	12
Разом:	**73**	**49**	**208**
ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ			
Нюарк	22	20	62
Джерзі Ситі	11	12	51
Перт Амбой	12	5	29
Пассейк	7	2	17
Разом:	**52**	**39**	**159**
ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МІЧИГЕН І ОГАЙО			
Чікаго	35	20	123
Детройт	20	14	76
Клівленд	20	17	120
Янгставн	9	2	11
Разом:	**84**	**53**	**330**
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ			
Ню Гейвен	19	6	37
Бостон	5	10	27
Вунсакет	6	1	8
Разом:	**30**	**17**	**72**
Округи ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ			
Центральна	6	5	20
Міннеаполіс	7	—	4
Ст. Луїз	6	3	4
Разом:	**19**	**8**	**28**
Необ'єднані Відд. в Америці	20	1	12
ОКРУГИ КАНАДИ			
Торонто	25	9	41
Монтреаль	10	14	43
Ніягара	9	4	16
Захід Канади	18	7	17
Разом:	**62**	**34**	**117**
Всіх разом:		**281**	**1,261**

СЕНАТ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ ДОМАГАЄТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Стейтовий сенатор Пенсильвенії Чарлс Догерті (другий справа) вручає резолюцію в обороні Валентина Мороза проф. д-рові Петрові Стерчові (перший зліва). Зліва: Люїс Коновал, о. Адам Поліщак і Василь Незовий.

Гаррісбург, Па. — Сенат Пенсильвенії у спеціяльній резолюції, яка була прийнята одноголосно цією палатою стейтової леґіслятури в четвер, 21 квітня, висловив своє затурбування долею Валентина Мороза і звернувся до генерального прокуратора СССР „поробити заходи, щоб звільнити В. Мороза та інші особи, які знаходяться в подібній ситуації".

Резолюцію запропонував сенатор Чарлс Догерті з Філядельфії, а її підтримали сенатори Джозеф Сміт, Джордж Ґекас, Бадд Дваєр, Люїс Копперсміт, Роберт Меллов і Джеймс Романеллі. До внесення резолюції причинився Василь Незовий, відомий український громадський діяч з Філядельфії.

Відмітивши, що арешт, судовий процес і засудження Мороза становили порушення Хартії Прав Об'єднаних Націй, універсальної Деляраціі Людських Прав і Ґельсінкських угод, та вказавши на відданість американського народу „вічним правам вільно думати, діяти і висловлюватися", резолюція закликає генерального прокуратора СССР поробити заходи, щоб звільнити Мороза.

В додатку до резолюції Сенат Пенсильвенії доручає державному секретареві доставити копію цього документу совєтській амбасаді у Вашінґтоні з вимогою переслати його до генерального прокуратора СССР.

Окрему копію резолюції сенатор Догерті вручив під час церемонії в Сенаті українській делеґації, що її очолював проф. д-р Петро Стерчо, голова Відділу УККА у Філядельфії, а в склад якої входили ще В. Незовий, о. Адам Поліщак і Люїс Коновал. В церемоніях взяло участь понад десяток сенаторів.

ВАШІНҐТОНСЬКИЙ ЩОДЕННИК ІНФОРМУЄ ПРО ПОСИЛЕННЯ АКЦІЇ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ

Вашінґтон. — Місцевий щоденник „Вашінґтон Стар", у виданні з суботи, 28 травня, помістив обширну статтю свого кореспондента Вілляма Вілловбі про переслідування віруючих в СССР, про знищення Української Православної і Католицької Церков та про заходи в Конґресі ЗСА вимагати відновлення діяльности Церков в СССР.

Відкликаючись на законопроєкт конґресмена Даніела Флада з Пенсильвенії у справі відновлення діяльности Української Православної і Католицької Церков в СССР та цитуючи обширно статистичні дані з статті президента УККА проф. д-ра Лева Добрянського, поміщеної в „Українському Квартальнику", В. Вілловбі стверджує, що в совєтських журналах і газетах появляється щораз то більше число статтей, в яких закидається американському урядові „втручання у внутрішні справи СССР".

Законопроєкт конґресмена Флада, пише Вілловбі, вимагає від уряду СССР відновлення діяльности Українських Церков згідно з гарантіями конституції СССР, Хартії Об'єднаних Націй, Універсальної Декларації Людських Прав і Гельсінкських Угод. Конґресмен Флад уважає переслідування цих Церков найбільш жорстоким у світі. Хоча такий законопроєкт є „надзвичайним", — каже автор статті, своєрідним прецедентом був законопроєкт про дозвіл на еміґрацію жидів з СССР, який частинно причинився до дозволу на виїзд з СССР відносно великого числа жидів. Але автор вказує, що резолюції в обороні українського діяча Георгія Вінса, що їх були внесли сенатор Генрі Джексон і конґресмен Джон Бюкенен, не мали жадного ефекту, хоча резолюції прийняли обидві Палати. Совєтські власті вважають, що Вінс порушив специфічні закони СССР, пише автор статті, відмічуючи, що спонзори резолюцій уважають, що ці закони є фактично обмеженням свободи релігії і прав свобідного віроісповідання.

В. Вілловбі рівнож інформує, що совєтські напади спрямовані не тільки на американських законодавців, але й на американську пресу, яка інформує про їхні заходи в обороні людських прав, в тому й на щоденник „Вашінґтон Стар".

Найвиий Суд уневажнив примусову кару смерти для вбивників поліцаїв

Вашінґтон. — Найвищий Суд ЗСА у понеділок, 6-го червня, 5-ма голосами проти 4-ох вирішив, що стейти не можуть встановляти примусової кари смерти для вбивників поліцаїв, бо судді і лави присяжних мусять мати змогу брати під увагу умови, які вимагали б „злагіднення кари" як теж умови, які вимагали б „якнайгострішу кару". Хоча формально Суд тільки ствердив, що закон стейту Луїзіяна, який встановляє примусову кару смерти для кожного вбивника поліцая, є протиконституційний, то в дійсності рішення Суду стосується не тільки луїзіянського закону, а подібних законів інших стейтів, між ними і Ню Йорку.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР КРИТИКУЄ СССР ЗА НЕДОДЕРЖАННЯ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ УГОДИ

Вашінґтон. — В понеділок, 6-го червня, Білий Дім оприлюднив 93-сторінковий звіт, у якому президент Джіммі Картер гостро критикує Совєтський Союз і його сателітів за недодержання постанов Гельсінкської угоди, зокрема тих, які стосуються людських прав.

У звіті, що його державний секретар Сайрус Венс передав Конґресовій комісії нагляду над виконанням Гельсінкської угоди, Президент заявляє, що відносно першої частини угоди, яка стосується „збільшення довір'я між державами", наприклад, повідомлення про заплановані військові маневри тощо, запримічено прогрес. Однак, щодо другої частини, яка зв'язана з економічною співпрацею, то Совєтський Союз та інші комуністичні країни Східньої Европи не додержали своїх обіцянок вимінюватися з іншими країнами інформаціями про економічні та торговельні справи. А щодо третьої частини Гельсінкської угоди, яка стосується вільнішого обміну людьми, інформаціями та ідеями, як теж загального пошанування людських прав, то президент Картер твердить, що Совєтський Союз і його сателіти в цій ділянці зробили дуже мало, а навпаки, старалися „оминати свої зобов'язання", арештували інакомислячих, далі створювали і створюють труднощі для закордонних журналістів тощо. Згадуючи про арешти дисидентів у СССР, звіт Білого Дому вказує, що „строга урядова контроля" над всіми аспектами життя совєтських громадян і над обміном інформаціями продовжується. Звіт твердить, що хоча комуністичні держави поробили деякі старання, щоб на Београдській конференції, яка почнеться 15-го червня, доказати, що вони, мовляв, додержуються Гельсінкської угоди, то фактично не ввели підставових змін в їхній політиці щодо пошанування людських прав. Наприклад, СССР і його сателіти далі вважають, що еміґрація — це привілей, який уряд може надавати або відмовляти, а справді вільна еміґрація — це невід'ємне право кожної людини, зазначено в звіті Президента.

Державний секретар Венс не тільки передав

(Закінчення на стор. 4-ій)

Китай знову критикує совєтську стратегію в Африці

Пекін. — Ройтер інформує, що китайські лідери, використовуючи приїзд до Китайської Народної Республіки президента Судану Гаафара ель Німейрі, який прибув до тієї країни з офіційними відвідинами, знову заатакували Совєтський Союз за його „стратегію" в країнах Африки. Президента Судану стрінула на летовищі велика китайська делеґація на чолі з головою Компартії Гуа Куо-фенгом. Кубинські дипломати збойкотували церемонію привітання, а амбасади Совєтського Союзу й інших комуністичних країн Східньої Европи були заступлені дипломатами нижчої ранги. Офіційний орган Компартії газета „Женьмінь Жібао", пишучи про приїзд президента Німейрі, прославляла Судан за викинення совєтських військових дорадників і зменшення числа працівників совєтської амбасади в Картумі.

Амбасадор Янґ пояснює свої заяви відносно президентів Ніксона і Форда

Вашінґтон. — Виступаючи перед Підкомісією сенатської комісії закордонних справ, Андрю Янґ, амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй, у понеділок, 6-го червня, заявив, що коли він в інтерв'ю з представником журналу „Плейбой" сказав, що колишні президенти Ричард Ніксон і Джералд Форд були „расистами", то не мав на думці ображувати їх, а тільки хотів вказати, що вони були „нечутливі на культурні різноманітності".

Того самого дня пресовий секретар Білого Дому, Джоді Повелл, поінформував, що президент Джіммі Картер не погоджується із заявою Янґа відносно здогадного „расизму" Р. Ніксона і Дж. Форда, але також не плянує звільнювати його з посту амбасадора до ОН, як цього вимагає Віллiям Брок, голова Крайового комітету Республіканської партії. Брок звернувся до президента Картера, щоб або звільнив Янґа, або принаймні змусив його публічно перепросити колишніх президентів Ніксона і Форда.

Під час свідчення перед Сенатською підкомісією Андрю Янґ сказав, що він стурбований фактом, що деякі законодавці і коментатори починають обвинувачувати президента Картера за його, Янґа, вислови на різні теми, а за ці заяви відповідає тільки він сам, а не Президент.

Розалин Картер прибула до Бразилії

Бразилія. — У понеділок, 6-го червня, Розалин Картер, дружина президента Джіммі Картера, яка тепер відбуває поїздку по країнах Південної Америки і Карабійського моря, прибула до столиці Бразилії, де її порівняльно холодно зустрінули представники військового уряду тієї країни.

Відносини між ЗСА і Бразилією погіршилися протягом останніх кількох місяців з уваги на те, що американський уряд критикував Бразилію за порушення політичних і загальнолюдських прав своїх громадян і зменшив військову допомогу Бразилії. У відповідь бразилійський уряд відмовився від будь-якої допомоги і уневажнив оборонний договір із ЗСА. Крім того, президент Картер старався переконати Західню Німеччину, щоб не продавала Бразилії нуклеарного реактора, бо вважає, що цей рід реактора можна використати для розбудови атомової зброї, а не тільки для мирних цілей.

Хоча за останніх кілька тижнів дещо злагіднів напружений стан між Бразилією і ЗСА, то порівняльно холодне прийняття Розалин Картер міністром закордонних справ Антонійом Франсіском Азередо да Сільвейрах вказало, що її відвідини Бразилії можуть бути найменш успішні за час цілої її 12-денної поїздки. П-і Картер вже відвідала Ямайку, Коста Ріку і Еквадор, а з Бразилії має відлетіти до Перу, а відтак до Колюмбії і Венесуелі.

КИЇВСЬКА УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНКСЬКА ГРУПА АПЕЛЮЄ ДО СОВІСТИ СВІТУ

Вашінґтон (УІС „Смолоскип"). — З України вдалося вивезти ряд документів київської Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод (у скороченні — УГС, Українська Група Сприяння), які є призначені для Комітету Гельсінкських Ґарантів для України у Вашінґтоні. Документи ці — це апель до совісти світу виступити проти посилених репресій в Україні, арештів і судів. Майже всі вивезені документи звернені до урядів держав, які підписали Гельсінкські угоди і які 15-го червня 1977 року розпочинають конференцію для перевірки здійснення цих угод.

Київська Українська Група Сприяння уповноважила Вашінґтонський Комітет Гельсінкських Ґарантій для України довести ці документи до відома 35-ти держав, сигнаторів Гельсінкських угод. З подібним проханням звернулися також патріоти Вірменії, Литви, Естонії, Бурято-Монгольської АССР, також передаючи свої документи вашінґтонському Українському Комітетові.

Усі отримані документи будуть вже вкоротці перекладані на англійську мову і передані по призначенні.

Важливіші з цих документів будуть передані для опублікування в українській пресі, а згодом появляться окремою книгою в українській і англійській мовах.

Нижче подаємо опис цих документів, які розділено на чотири тематичні групи:

1-ша група: Меморандуми Київської Української Групи Сприяння —

(1) Меморандум ч. 4 — „Про нові репресії на Україні проти Групи (Гельсінки), з 9 лютого 1977 р.

(2) Меморандум ч. 5 — „Україна літа 1977", з 15 лютого 1977 р.

(3) Меморандум ч. 6 — „Про так звані „внутрішні справи" держави, з 21-го лютого 1977 р.

(4) Меморандум ч. 7 — „Українська Група Сприяння — перші чотири місяці", з 11-го березня 1977р.

(5) Меморандум ч.8 — „Про переслідування В. Лісової — дружини політв'язня", з 18-го березня 1977р.

(6) Меморандум ч. 9 — „Про грубе порушення в слідчій „справі" М. Руденка", 18-го березня 1977 року.

Меморандум ч. 2 (про необхідність участи України в Београдській Нараді) і Меморандум ч. 3 (про порушення свободи совісти в Українській Республіці) — на Захід не дісталися. Деякі примірники цих двох меморандумів були вилучені аґентами КГБ у членів Групи в часі обшуків.

II-га група: Заяви, Звер-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В Україні появилась книжка про Ольгу Кобилянську

Із видавництва „Карпати" в Україні вийшла книга спогадів „Гірська орлиця" Е. Панчука, в якій — як інформує київська „Літературна Україна", — є багато нових і цікавих фактів про життя і творчість видатної української письменниці Ольги Кобилянської. Знайомство автора з письменницею відбулося навесні 1922 року, коли українська спільнота Буковини відзначала 35-річчя її літературної діяльности. В той час батька О. Кобилянської румунські власті позбавили праці, а агенти румунської сигуранци під час обшуку забрали її листи та рукописи творів, сказавши: „Королівська Румунія — для румунів, а ви вигадуєте Україну і бунтуєте русинське населення..." У відповідь письменниця промовила: „Я письменниця, боролася і буду боротися за добробут народу, за піднесення його культури, не можу я спокійно дивитися, як ви нищите духовні багатства, закриваєте школи..." У своїй книзі Е. Панчук пише про звички, уподобання письменниці, про її доброту, лагідність і безкорисливість. Вона ж говорила: „Життя лише доти має вартість, доки чоловік може допомагати іншим". І слова її засвідчувались ділами. В книзі цій і славословіє „радянській владі", яка, мовляв, до останку опікувалася Ольгою Кобилянською.

Цієї неділі на телебаченні передаватимуть дебату між представниками ЗСА і СССР в справі людських прав

Ню Йорк. — Цієї неділі, 12-го червня, телевізійна сітка „Ен-Бі-Сі" (в нюйоркській метрополії русло ч. 4) передаватиме дебату між трьома американцями і трьома представниками Совєтського Союзу на тему людських прав. Дебату, яка проходитиме під заголовком „Яку ролю повинні відігравати людські права в совєтсько-американських відносинах?", передаватимуть від 1:30 до 3:00 год. по полудні за Східнім літнім часом.

З американського боку в ній братимуть участь: о. Теодор Гесбурґ, президент Нотр Дам університету і колишній голова Комісії ЗСА для громадських справ; журналіст Роберт Кайзер із „Вашінґтон Пост", колишній шеф бюра цієї газети в Москві і автор ряду праць про Совєтський Союз; д-р Ален Дершовіц, професор права в Гарвардському університеті.

Із совєтського боку в цій дебаті візьмуть участь: професор Самуїл Зівс, старший науковий дослідник в Інституті Держави і Права при Академії Наук СССР; проф. Авґуст Мішін із Правничого факультету Московського університету; Ґенріх Боровік, спеціяльний кореспондент совєтського пресового аґентства „Новості" і колишній представник цього аґентства в ЗСА.

Модератором дебати буде відомий американський телевізійний коментатор Едвін Нюман. Дебата проходитиме в авдиторії Джорджтавнського університету і безпосередньо буде передавана на телебаченні.

Телевізійна сітка „Ен-Бі-Сі" теж передаватиме іншу програму, присвячену питанню людських прав, а саме, „Змагання за свободу", яка буде показана у вівторок, 14-го червня, від 10-ої до 11-ої год. увечері. Згідно з повідомленням цієї телевізійної сітки, програма включатиме фільми-репортажі із країн Східньої Европи, включно із Совєтським Союзом, інтерв'ю з колишнім совєтським дисидентом Владіміром Буковським, письменником і Нобелівським лавреатом Александром Солженіциным та з рядом недавніх еміґрантів із СССР.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проти тероризму

Протягом останніх кількох років майже в усіх частинах світу поширилася терористична діяльність різних груп, в наслідок якої часто гинуть цілком невинні люди, а інші змушені переживати знущання, наруги чи навіть тортури з рук терористів, які держать їх як закладників, домагаються виконання їхніх вимог. Терористична діяльність поширена зокрема в таких південно-американських країнах як Арґентина, Чіле тощо, як теж на Близькому Сході, але часто трапляються випадки тероризму і в европейських державах, як і в ЗСА. Згадати б тільки вбивство ізраїльських спортовців арабськими терористами під час Олімпійських ігрищ в Мюнхені 1972-го року, часті атентати в Північній Ірляндії, чи вибух бомби на нюйоркському летовищі ЛяҐвардія в грудні 1975-го року, від якого згинуло 11 невинних осіб. Найновіший доказ поширення цієї діяльности — це недавнє схоплення великої кількости голляндців, включно із шкільною дітворою, групою терористів із Південних Молуккських островів, які в такий спосіб хотіли змусити уряд Голляндії вплинути на Індонезію, щоб признала самостійність Південним Молуккським островам.

Згадані та інші випадки тероризму, які трапляються всечастіше, це докази, що всі країни світу мусять включитися у спільну акцію, метою якої було б припинити такого роду діяльність. Жадні мотиви, навіть найбільш патріотичні, не виправдують убивства цілком невинних і непричетних до справи людей, як і не виправдують знущань та наруг над ними. Цю антитерористичну акцію повинна очолювати Організація Об'єднаних Націй, бо вона охоплює майже всі держави світу.

Самозрозуміло, що жадні заходи не можуть запобігти всім терористичним вбивствам чи схопленням, бо в сьогоднішньому світі є багато різного роду фанатиків, як також умово хворих осіб, для яких людське життя та недоторканість особи не мають жадної вартости. Однак, спільна дія всіх держав світу може значно зменшити кількість таких терористичних акцій. Це можна досягнути кількома способами. Поперше, переловлені терористи повинні бути трактовані в такий самий спосіб, як звичайні злочинці, які поповнили подібний злочин, і відповідно повинні бути покарані. Гостра кара може відібрати охоту іншим посягати на життя невинних чоловіків, жінок і дітей, чи знущатися над ними заради здобуття своїх цілей. Навіть найбільш шляхетні цілі не виправдують вбивства чи знущання над невинними особами.

Подруге, всі держави світу повинні подбати про те, щоб потенційні вбивники і терористи не мали такого легкого доступу до вибухового матеріялу чи вогнепальної зброї, як мають сьогодні.

Однак, може одним із найбільш ефективних заходів поборювання тероризму було б, якщо б такі держави як Уганда, Альжирія та інші перестали давати політичний азиль різного роду вбивцям, схоплювачам тощо. Чи це не іронія, що того самого дня, коли в грудні 1975-го року на нюйоркському летовищі бомба вбила 11 осіб, альжирський уряд звільнив 6-ох терористів, які прибули туди з Відня, де кілька днів раніше вдерлися на засідання Організації країн-експортерів нафти, вбили кілька осіб та держали багатьох як закладників. Як довго різні потенційні терористи знають, що існують держави, які дадуть їм азиль, а опісля звільнять безкарно, так довго різні терористи продовжуватимуть свою діяльність.

Говорять в імені інших

Світова преса й інші інформаційні засоби повідомили в останньому часі про чергову совєтську нахабність, пов'язану із втручанням у внутрішні справи чужої країни і присвоєнням собі права говорити в імені інших, в тому випадку в імені всіх східньоевропейських держав-сателітів Москви.

Про що ж йдеться? Венеціянська виставка „Бієнналє", яка користується великою популярністю в усьому світі і частиною якої є відомий венеціянський кінофестиваль, вирішила влаштувати показ творів дисидентів з комуністичних країн. Ледве про це стало відомо, як амбасадор в СССР Рижов та інші совєтські чиновники появилися в італійському міністерстві закордонних справ і без надуми заявили, що на випадок, якщо присвячена совєтським дисидентам і дисидентам з інших комуністичних країн виставка відбудеться, то у ній не візьмуть участи СССР і всі інші „соціялістичні країни".

Тут і вилізло шило з мішка. Хто давав право совєтському амбасадорові говорити в імені п'ятьох інших східньоевропейських держав, які, до речі, мають свої власні амбасади в Римі і могли б цілком добре зайняти становище до тієї справи. Рижов в такий спосіб продемонстрував, що комуністичні країни Східньої Европи цілковито залежні від СССР й не мають свого власного голосу.

На цьому афера Рижова, пов'язана з венеціянською виставкою, не закінчилась. Порушуючи всі правила і дипломатичну етикету, Рижов наступного дня з'явився в міністерстві культури і порекомендував італійцям не приділяти додаткових фондів на фінансування виставки. Проти цього чергового комуно-московського нахабства запротестував не тільки директор венеціянської виставки „Бієнналє" Карльо Ріпа ді Меана, який грозив резиґнацією з причини тиску на нього комуністичних країн, але також італійська громадськість. Численні посли парляменту, представники різних політичних партій, рішучо запротестували проти совєтського втручання у внутрішні справи Італії. Італійська Комуністична партія, під тиском публічної опінії, була змушена приєднати свій голос до протестуючої більшости, заявляючи, що італійські комуністи все виступали проти „російських утисків". Москва, однак, не зрезиґнувала із свого ранішого пляну пропаґування „досягнень совєтських народів". Представники Кремля підписали з місцевими властями Венеції окремі договори і отримали дозвіл на зорганізування виставки, яка проходитиме в тому самому часі,як виставка „Бієнналє" і яка віддзеркалюватиме життя в теперішній совєтській імперії. Немає сумніву, що до тієї виставки „пристануть" також сателітні комуністичні ураїни Східньої Европи. Справу вміжчасі вирішено в користь дисидентів,бо, як заявив керівник виставки Ріпа ді Меана, „дисиденти в Східній Европі репрезентують важливий елемент культурного життя, який має великий вплив на інші некомуністичні країни в світі".

Добре, однак, сталося, що представники демократичної Італії і вільна преса, використовуючи нагоду непорозуміння з приводу включення творів дисидентів у венеціянську виставку „Бієнналє", сказали московським тоталітаристам правду, що вони вмішуються у внутрішні справи іншої країни, хоч проти такого вмішування пропаґандивно дуже протестують і покликаються на міжнародні договори та декларації.

Валентина Юрченко

ДЕҐРАДАЦІЯ МАТЕРИНСТВА

[Слово в дискусії]

I

На наших очах відбувається процес, що ставить під удар сучасного економічного тиску родинне вогнище, основу суспільної рівноваги, бо часто змушує не лише батька, а й матір працювати для заробітку і бути щодня десять годин поза домом. Наслідуи цього — очевидні: діти ростуть без індивідуального дбайливого виховання і тривкого морального впливу, часто здані самі на себе, на горезвісні шкідливі або маловартісні телевізійні програми чи бруковy „літературу". І не дивно, що такі діти, позбавлені нормального родинного вогнища, скоро втрачають контакт з родиною, відчужуються, а то й стають жертвами розбещеної вулиці і аморального товариства.

Один американський психіятр сказав: „наші діти страждають від ментальної розбещености, яка стала загрозливою епідемією". Ця загроза є цілком реальною і для наших українських дітей, бо чимало з них вже постраждало від тієї епідемії. Постає питання, — чи завжди доцільна і оправдана заробіткова праця матері, традиційної хоронительки родинного вогнища? Виключімо випадки конечности такої праці, коли для матері вибору нема, застановімся над статусом материнства взагалі, а у світлі громадської опінії зокрема.

Попри всі пишні, гарні фрази на День Матері, треба одверто признати, що материнство в наші часи опинилося під поважною напастю. Широко розповсюджена думка, напр., що освічена, інтеліґентна жінка не повинна вдовольнятися обов'язками матері, а конче мусить працювати, „виявляти себе поза домом", навіть тоді, коли вона є матір'ю малих дітей. Сумісність кар'єри і материнства здебільшого вирішується не на користь материнства. Феміністки вільного світу безапеляційно вважають традиційну ролю жінки-матері другорядною і запопадливо прищеплюють, ба навіть нав'язують, жінкам-матерям, як засаду „повноцінности", — конечність працювати поза домом, а в суспільстві часто перебирати на себе обов'язки мужчин, „перелицьовувати" себе, сказати б, „віджіночуватися". В унісон з цим лунають гасла і багатьох наших українських провідниць емансипованого жіноцтва. І саме це є парадоксальним явищем нашої, і так вже замряченої, доби.

Всім відомо, що ми маємо багато світлих прикладів жінок-героїнь, видатних громадських і політичних діячок, науковців, мисткинь і літераторів, а також жінок, відважних на полі збройної боротьби з ворогами України. Але роля жінки-матері й виховниці своїх дітей, з погляду інтересів суспільства, народу, нації, — незаперечна. „Доля і велич країни лежить біля родинного вогнища", за мудрим висловом президента Куліджа.

Часто можна почути, що справа не в тому, скільки часу мати віддає дітям, але як вона їх віддає і як витрачає ці свої „концентровані дози материнства". Особливо це стосується молодих матерів, бож вони, власне, є тим „малим світом", що перше оточує дитину, з нього вона черпає незаступиме материнське тепло і любов, первісні знання про життя і довкілля, перші моральні засади. Всі добрі прикмети і все світле, так само, як і протилежне, знаходить відгук у душі дитини, позначається на її вдачі, формує її характер. І перше природне джерело цього доброго і світлого — мати.

Д-р Саллі Шевіц в журналі „Ню Йорк Таймс Магазін" писала: „Як мати і лікарка-педіятр, я є свідком згубних наслідків деґрадації материнства і того, як багато шкоди це вже завдало дітям і тим молодим матерям, які самі могли б плекати й виховувати своїх дітей. Треба їх переконувати, що вони мають втішатися традиційною ролею жінки-матері не тому, що вони нездібні до іншої ролі, а тому, що це багато корисніше для їхніх дітей. Мене болюче засмутила, — пише вона далі, — опінія жінок, майбутніх матерів-професіоналісток, коли заторкнено проблеми працюючих матерів. На їхню думку, потреби дітей мусять беззастережно підкоритися кар'єрі матері. Отже, по суті, жінки стверджували те, що казало їм суспільство: „Якщо хочеш бути матір'ю і працювати, твій успіх залежить від того, як ти зможеш приборкати свій інстинкт матері". Ця лікарка-педіятр твердить, що, попри її професійну освіту, для неї, молодої матері, цілком несподіваною була сила цього інстинкту і того зв'язку, який існує між матір'ю і дитиною. Від її попереднього переконання, що материнство можна „дозувати", як за рецептою, у скупі, вільні від праці, години — не залишилося й сліду, бо щобільше часу мати проводить зі своїм немовлям, тим міцніший зв'язок між нею і дитиною.

В суспільстві добре знаний той факт, скріплений науковими дослідами, що мати конечно потрібна для раннього розвитку дитини. А проте, вважається нормальним, що ролю матері можна, без шкоди, передати „бебі-сітерам", чи установам догляду дітей, які ніколи рідної матері дитині не заступлять, за рідкими вийнятками. „Материнство — це спеціяльність, яка не вимагає вишколу" — каже мудре прислів'я, бо воно, це материнство, в жадну формулу не вкладається і немає дублікату матері, так само, як не винайдено точної заміни материнського молока.

Є багато неґативних аспектів у тому, щоб бути працюючою матір'ю, але вони є частиною реального життя так, як матеріяльна й моральна винагорода і статус жінки-професіоналістки. І тому жінки, які можуть вибирати, чи їм виховувати своїх дітей, чи йти до заробіткової праці, повинні добре застановитися над тим, безсумнівно ставлячи інтереси родини й дітей на перше місце. А вже навряд чи можна погодитися з доцільністю переобтяження молодих матерів громадськими обов'язками, якщо вони йдуть на шкоду дітям. Чи є сенс у тому, щоб закидати в тому випадку „брак патріотизму" молодій матері, бо, мовляв, її діти „вже звикли бути самі й можуть посидіти коло телевізора."

Тут маємо на увазі умови, в яких ми живемо у вільному світі. Але, звичайно, годі говорити про якусь „застанову" і можливість вибору для украінської жінки-матері поза залізною заслоною, де жінки, незалежно від родинних умов, поповнюють кадри працюючих і стають об'єктом беззастережного визиску їх нелюдяним комуністичним режимом. Серед працюючих у поневоленій Україні 51 відсоток жінок, а це становить 90 відсотків усіх працездатних жінок, які змушені йти до праці, щоб рятувати родину від матеріяльних злиднів і побутових невигод. І саме тому вони все частіше зрікаються материнства, бо тяжко утримувати й виховувати дітей, особливо в умовах антагонізму між родиною і школою та всією московсько-большевицькою системою, де „ідеологічна обробка" починається з шкільної лавки, висміюється й ганьбиться усе національне і святе, критикуються моральні засади родини, а дітям змалку защеплюється критичне ставлення, отже й непошана до батьків.

(Продовження буде)

І. Дидолич

30-ЛІТТЯ ПЛЯНУ МАРШАЛА

Плян Маршала встановлено 5-го червня 1947-го року. Того дня ген. Джордж Маршал, державний секретар президента Трумана, отримав почесний докторат Гарвардського університету і з тієї нагоди мав виголосити промову в музеї Фоґґа. Ген. Маршал у листі до президента музею м. і. заявив, що не зможе виголосити формальної промови, а хотів би лише зробити кілька завваг і сказати „ще дещо". Під цим „ще дещо" він мав на думці свій плян. Ген. Маршал не був надзвичайним бесідником. Говорив відверто, без фраз. Заступник державного секретаря, Дін Ечесон, заздалегідь доручив кільком кореспондентам, м.і. трьом британським, щоб як тільки отримають копії промови, негайно потелефонували про те до Лондону, та щоб британський міністер закордонних справ Ернест Бевін отримав точний звіт про цю подію. Ціла справа була в тому, що економія Західньої Европи була зовсім зруйнована й заходила небезпека, що західнім країнам Европи загрожує комунізм, бо совєти можуть використати незавидне положення населення і схочуть „рятувати" їх, себто включити до комуністичного бльоку. Президент Труман бажав призначити величезні суми грошей і позики для рятування Европи. Республіканці, які тоді мали більшість у Конгресі, не були прихильні плянам президента Трумана. Після Першої світової війни ЗСА не прилучилися були до Ліґи Націй, повели ізоляційну політику. Другий клопіт був із Совєтським Союзом. Чи мали запросити також СССР до участи в пляні, який офіційно звався Европейський Плян Відбудування. Труман рішив, що треба запросити совєтів на наради, щоб пізнати, як вони задивляються на цілу справу.

Ген. Маршал у своїй промові заявив, що духова і фізична криза загрожує цілковитим знищенням відбудови Европи. Це зовсім зрозуміле, — говорив він, — що ЗСА повинні робити все можливе, щоб довести до нормального економічного добробуту світу. „При добрій волі нашого народу, плян, який я склав, а який історія на нас наложила, поборе всі труднощі й матиме успіх".

През. Труман узявся до роботи, з'днав для своєї справи опозицію. До Европи вибралися численні конгресмени, через радіо звернувся през. Труман до народу 24-го жовтня 1947, а Конгресові предклав 19-го грудня точний звіт Пляну Маршала. Тепер виступили на сцену противники пляну. Сенатор Гомер Ферґусон (Мічіґен) і сенатор Мек Карті доводили, що за кожного доляра, який ЗСА витратять на цей плян, держава повинна отримати рівновартність у чужих базах і стратегічне забезпечення. Одначе, комуністи використали цю справу на свій спосіб. Вони покинули европейську нараду на вершинах, осудили цілу справу, назвавши її „ хитрою капіталістичною штучкою" та з кінцем лютого 1948-го року змайстрували цинічну державну змову в Чехо-Словаччині і насилу затягнули її поза залізну заслону.

Любов Дражевська

ПАМ'ЯТІ ДАНИЛА ЩЕРБАКІВСЬКОГО

6-го червня сповнилося 50-ліття з дня смерти Данила Щербаківського.

Український учений, етнограф, історик українського мистецтва, археолог, професор вищих шкіл, завідувач історично-побутового відділу Всеукраїнського історичного музею ім. Шевченка, покінчив із собою увечері 6-го червня 1927 року, кинувшися у Дніпро в Києві. Він був першою жертвою розгрому українського ренесансу ще в той час, коли назовні процвітала українізація, активно діяла Всеукраїнська Академія Наук, друкували свої поезії неоклясики, творили фрески і картини бойчукісти, багато молоді вірило у майбутнє тодішньої України. Але...„видовище йшло під землею", уже над Україною нависав геноцид.

Данило Щербаківський помер у віці 50 років, повний творчих задумів і енергії. Він народився 1877 року в селі Шпичинцях на Київщині, в родині священика. Закінчив із золотою медалею гімназію в Києві та історико-філологічний факультет Київського університету, де був учнем історика Володимира Антоновича. Спершу Щербаківський зацікавився археологією і поробив цінні археологічні розшуки в районі Умані, які йому придбали наукове ім'я. Одночасно він подорожував по Україні, вивчаючи народне мистецтво і фолкльор, інвентаризуючи і описуючи пам'ятки старовини та збираючи їх для музею в Полтаві і тодішнього київського міського музею. Від 1902 року Щербаківський був фактичним, хоч і нештатним, співробітником останнього музею, а 1910 року був призначений на посаду завідувача історичного та етнографічного відділу київського музею і на все життя зв'язав із ним свою долю. Був найближчим товаришем і помічником засновника і директора цього музею, Миколи Біляшевського, визначного етнографа і археолога.

В роках 1910-1914, збираючи музейні експонати, Щербаківський виходив пішки і виїздив кіньми, поїздами і пароплавами буквально всю Україну. Мистецтвознавець Федір Ернст у своїй статті, присвячені пам'яті Щербаківського,назвав його „подвижником українського музейного будівництва" і ствердив, що „вони двоє, Біляшевський та Щербаківський, своїм горбом створили київський музей, створили з нього Національний Музей України і цим вписали блискучу главу до українського музейництва".

Прагнучи, щоб український музей був нарівні кращих західньо-европейських музеїв, Щербаківський у 1913 році їздив за кордон і оглянув десятки европейських музеїв, ознайомившись із технікою модерного музейництва.

Перша світова війна перервала роботу Щербаківського в музеї, але навіть на фронті він був одержимий своїми науковими інтересами. Мобілізований як офіцер артилерії до царської армії, Щербаківський був на фронті в Галичині. Тут під час воєнних дій він рятував загрожені пам'ятки старовини і мистецтва, фотографував будівлі та збирав експонати для музею.

В роки Революції, коли нищили поміщицькі маєтки, Щербаківський намагався рятувати бібліотеки, родинні архіви і мистецькі скарби, що були в поміщицьких будинках.

Коли в перші роки комуністичної влади націоналізували церковні цінності, Щербаківський приклав багато енергії, щоб врятувати частину пам'яток історичної і мистецької вартости.

Після революції 1917 року Щербаківський був організатором науково-дослідної і освітньої праці в галузі українського мистецтвознавства і археології. Був одним з співзасновників Академії Мистецтв у Києві, де читав курси історії українського новітнього мистецтва та народного мистецтва. Був організатором Київського Археологічного Інституту. Пізніше викладав у Київському Художньому Інституті, Архітектурному Інституті та в інших вузах.

Щербаківський був автором численних публікацій у ділянках археології, етнографії і українського народного мистецтва. Остання стаття його — „Культурні цінності в небезпеці" була опублікована незадовго до смерти автора; в ній він подає факти про знищення пам'яток матеріяльної культури на Україні і закликає органи влади, учителів і громадянство допомогти справі рятування їх.

Але найбільше енергії і часу Щербаківський усе своє життя присвячував музейній справі, бувши чверть століття пов'язаний з київським історичним музеєм (протягом цих років назва музею кілька разів мінялась, але суть була та сама). Він не тільки збирав історичні та мистецькі пам'ятки, часто рятував їх від загибелі, але разом із своїми співробітниками впорядковував збірки, науково визначав експонати і дбав про зберігання їх за методами модерного музейництва. Треба було робити таку чорнову роботу, як боротьба зі шкідниками, бо міль нищила килими та тканини, шашель — дерев'яні вироби.

Від 1922 року Щербаківський почав зазнавати

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЩОБ „НЕ ТРИВОЖИЛОСЬ СЕРЦЕ НАШЕ"

(2)

Пасторальні причини мали б відношення хіба тільки до України, де Патріярх не міг би особисто своєї праці проводити. Але, чи дійсно так воно є? Чи налякали католицьких англійських священиків по забороні й ліквідації Католицької Церкви в Англії різні погрози й кари смерти від того, щоб там таки працювати? Чи налякались того, що може бути для них гірше щось від смерти? Для Христової праці на землі нема заборони, нема перешкод ані страхів. Місії є цього доказом. На чужині стільки прав визнала Апостольська Столиця для пасторальних цілей Блаженнішому (літургія, обрядові зарядження, важність декрету „Про Східні Церкви" і ін.). Значить, була потреба пасторального проводу. В Патріярхаті це все вповні завершилося б із великою користю для нашої Помісної Церкви. Це таки всім ясно. Як довго наша Церква тут в діяспорі буде поділена на самостійні екзархати, так довго вона буде легкою добиччю для асиміляції й латинізації.

Остає остаточно єдина поважна перешкода (хоч не до неподолання, бо закони творяться і міняються постійно для добра душ) канонічна, але у ній стільки засад і приписів є в нашу користь і стільки прав є в руках Блаженнішого, що було у львівського Митрополита і їх непомітно нам на шкоду викреслювалось навіть без нашого відома, і щойно Блаженніший виступив проти цього і, покликаючись на них, почав їх стосовувати. Вистане згадати сумний час, коли вперше Митрополитові Андреєві забрано права кермувати своєю Церквою й номінованих українських єпископів підчинено цілковито латинським місцевим єпископам, від яких вони мали свою судовласть. Це був дійсно сумний факт, і лиш спротив народу вніс деяку поправу, хоч ситуація осталася та сама — відділити Церкву в діяспорі від її Матері. Цей історичний сумний факт коштував нашій Церкві великих втрат в душах. Велику цю провину історики й коментатори сьогодні не бояться положити на сумління тодішньої римської Курії. Так і було. Заборона на латинських теренах працювати нашому жонатому клирові в ті заробітницькі часи теж послабила працю нашої Церкви. (Латинянам на східніх теренах можна було втішатись всіми своїми правами)! Прикладів можна б навести багато й про те вже говорять наукові праці.

Приглянемось бодай коротко цій канонічній юридичній справі. Вона осталась впертою перешкодою, до неї причепились в непрактичний спосіб всі противники, заперечуючи при тому й права Блаженнішому кермувати своєю Церквою. Як сказано вище, питання Патріярхату й персональна юрисдикція Блаженнішого Йосифа — то питання рятунку нашої Церкви від асиміляції і латинізації. Кардинал Аґаджаніян свого часу говорив, що в Римі рахуються з тим, що за якийсь час ми на Заході златинізуємось. Один папський представник сказав виразно одному із наших єпископів: „Ви піддержуйте старше покоління, яке ще тужить за своїм обрядом, але молодь залишіть, наші Сестри приготують їх для нашої льокальної Церкви". В Південній Америці, помимо заборони переходити нашим молодим на латинський обряд і вступати до латинських монаших чинів, Апостольський Нунцій секретно такі дозволи давав. В Югославії висвячено нашого священика на латинського єпископа, сам Папа висвячував нашого єпископа й священиків в латинськім обряді, що противиться східнім засадам і отвирає браму для змішування обрядів і латинізації. Без одного проводу в нашій Церкві латиняни частинно самі, а частинно нашими таки руками помало будуть її латинізувати. Сьогодні наш т. зв. „уніятський обряд" не є шанований на Сході через затрату своєї ідентичности. На жаль, скільки й наших священиків, у незнанні чи з манії „европеїзуватися", є запеклими ворогами свого обряду, називаючи його іронічно „восточництвом", кепкуючи із слова „благочестя", яке впровадив у нашу термінологію Слуга Божий Митрополит Андрей. Пропаґується на те місце обрядову анархію.

За персональною юрисдикцією є стільки авторів-каноністів католицьких і православних, і сам Папа Пій XII вважав, що для Східніх закон вважається персональним на чужих територіях. Стає навіть дивним, чому латиняни так завзято хотять держати під своєю рукою східніх вірних. Їхня ментальність однообразности й централізації всього не може погодитись на засаду про одність у вірі, а різноманітність у формі. Їх постійно лякає те, що у Вселенській Церкві може бути інший обряд, інша дисципліна, жонате священство, інший календар, загалом інше щось, що є в латинській Церкві. В тім криється тая небезпека приноровлювати все на латинський лад, що і є загрозою для східніх обрядів. Про це жаліємось не лише ми, але й інші Помісні Східні Церкви, що мають ту саму проблему. В Індії маронітська й малянкарська Церкви на своїй власній території терплять різні обмеження від латинської льокальної Церкви й латинізація на їхній власній території починає загрожувати існуванню тим двом найстаршим східнім обрядам. На жаль, дуже часто тому процесові латинізації допомагають власні східні священики, виховані в Римі.

Наш Патріярхат очікує на потвердження Риму. Ніхто не може заперечити патріярших прав Києво-Галицького Митрополита, про які писав уже Митрополит Рутський і недавно ще писав, потверджуючи це, „Ль'Оссерваторе Романо" (стаття монс. Ріцці). Не є ніякою невидальщиною організація Патріярхату „знизу" й потім потвердження „згори". Противникам можна поставити просте питання: „Коли б ми й інші Східні Церкви загалом не просили й не домагались будь-чого, чи Апостольська Столиця сама звернулася б із запитом чи й готовою пропозицією — „ось вам Патріярхат, чи не створити його вам"? На жаль,досі скоріше приходили заборони й обмеження чим ласки й належні права. Історія нашої Церкви в Галичині є сумним доказом на це. Сьогодні найпекучішим питанням є для всіх нас, чому Слуга Божий Митрополит Андрей, бувши Верховним Архиєпископом і мавши всі його права, на своїй території не міг їх здійснювати. То велике чому. На останній авдієнції Блаженнішого із Владиками в грудні 1976 року стався

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЩОБ „НЕ ТРИВОЖИЛОСЬ”...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нечуваний парадокс: Блаженнішому заборонено говорити про Патріярхат, але Папа в своїй промові якраз про Патріярхат говорив! Це не говорить наша розболіла уява, але це здебільшого колючі закиди, які ставлять наші православні в сьогоднішній екуменічний час. Їм видається, що в екуменічних обіцянках багато обіцяється,а потім,як у нашім випадку,при поєднанні багато або й усе віднімається. Англіканам сьогодні обіцюється, що їх не буде ніхто абсорбувати при майбутній унії.Чи не могли б вони показати пальцем на нас? Зокрема, коли йдеться про жонате священство?

Латинізація починається,звичайно, не від Літургії, але від кодексу, тобто прав-легісляції. Патріярх Максим У писав Папі Павлові в 1968 році, що актуальне законодавство є недосконале й тенденційне, накинене з'єдиненим при допомозі латинських каноністів, або східніх залюблених в латинстві. Із документів ревізії східнього канонічного права, яка тепер відбувається, це все можна наглядно бачити, але скільки й в цій „ревізії'' буде ще обмежень?

Ще перед Собором визнавалось Патріярхом (Верховним Архиєпископам) права на полі літургічнім поза їхньою територією. Блаженніший це право сповнював і появилось чимало приписів, які почали зобов'язувати (пости, свята, переклад літургічних книг). Коли ж по Соборі виринуло питання повної юрисдикції Блаженнішого над його вірними, на жаль, наступив зворот до латинської концепції льокальних Церков,і наші екзархати на чужині стали островами, самостійними одиницями, кермованими впрост Римом, а деякі навіть висунули можливість, щоб поодинокі екзархати були...Помісними Церквами! Ось загроза поділу, роздріблености, різнобарвности, а з тим сепаратизму, взаємної боротьби й з тим усім — загибелі. Канон 388 „Клері Санктітаті'', коли говорить про екзархати, не виключає права над ними Патріярха (Верховного Архиєпископа), який є Головою обряду і має журитись потребами духовними, культурними й моральними своїх вірних, навіть, як вони є поза територією. Він і має право творити нові екзархати. Блаженнішому це все заперечується, не зважаючи на писане й традиційне право. Православні в Америці є пов'язані із ієрархіями своїх обрядів, а ми католики мусимо почуватись нижчими перед ними із нашим правом...

Канонічне право, здоровий толк, історична ситуація, в якій знаходимось, не є проти нас, але за всяке право треба нераз боротись. Згідно з правом, Патріярх чи Верховний Архиєпископ є Главою і Батьком своєї Помісної Церкви чи обряду. Ми покликуємось в додатку на декрети Берестейської Унії, які торжественно потвердила Апостольська Столиця, а Собор виразно каже, „щоб було обновлено їх права та привілеї, відповідно до старих традицій кожної Церкви та декретів Вселенських Соборів''. А на іншому місці: „Східні, так як і Західні Церкви мають право й обов'язок рядитися своїм окремим правопорядком як таким, що допоручається шани достойною старинністю, є відповідніший звичаям своїх вірних та виглядає відповідніший для забезпечення добра душ''.

Ми не нарушуємо в найменший спосіб нашої льояльности до Апостольського Престолу. Нашу льояльність потвердили наші Брати в Україні ісповідництвом і кров'ю. Ми хочемо, щоб Апостольська Столиця теж відповідно пошанувала цю льояльність і додержала усіх своїх обітниць і ґарантій для добра наших душ, що є найвищим законом.

ОРГАНІЗАЦІЯ
ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ
10-ий ВІДДІЛ в НЮ ЙОРКУ
повідомляє, що
в неділю, 3-го липня 1977 року
від'їжджають автобуси
на Оселю ОДВУ ім. О. Ольжича в Лігайтоні,Па.
на

СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА
О. ОЛЬЖИЧА-КАНДИБИ

Ціна квитка в обидві сторони $10.00 від особи. Від'їзд з Ню Йорку о год. 7:15 рано з-під Українського Народного Дому при 140 — 2-га Авеню і ріг 9-ої вулиці. Поворот до Ню Йорку о год. 9-ій веч. Квитки можна набути в пластовій крамниці „Молоде Життя" при 304 Е. 9-та вул., Ню Йорк, Н. Й. Реченець продажі квитків до **25-го червня 1977 року.**

УПРАВА 10-го ВІДДІЛУ ОДВУ

КУРСИ ГРИ НА БАНДУРІ

під патронатом Української Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка

I. **Від 2-го до 30-го липня ц. р.** на Sparrow Beach Lodge. Зголошуватися до P. Rodak, 12 Minstrel Dr., Toronto, Ont., Canada, M8Y 3G4, tel. (416) 255-8604.
II. **Від 30-го липня до 13-го серпня на пластовій оселі „Новий Сокіл", біля Боффало, Н. Й.** Зголошуватися до Дарії Завадівської, 97 Rosemeade Lane, Cheektowaga, N.Y. 14227. Tel. (716) 894-8004.
III. **Від 13-го до 27-го серпня, на оселі ОДУМ „Київ".** Зголошуватися до П. Гурського, 50 Johns Rd., Cheltenham, Pa. 19012. Tel. (215) 635-1522.

Референти Кадрів УКБ:

Петро Китастий **Микола Дейчаківський**
УПРАВА КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

UKRAINIAN AMERICAN CITIZENS CLUB OF COHOES, INC.
3 Meadow Street, Cohoes, N.Y. (518) 237-9895
щиро запрошує все Українське Громадянство на
ЗАБАВУ для вшанування **ДНЯ БАТЬКІВ**
в суботу, 11-го червня 1977 року.
Товариська Зустріч — 8 до 9 веч.
Танець — 9 веч. до 1 рано (або і довше)
Приграватиме оркестра з Філядельфії
ЗЕЛЕНЕ ЖИТО
Приспівують:
Маруся Штинь — Орися Штинь-Гевка
Про дороговкази, просимо кликати **(578) 237-9895**

Фраґмент з українського фестивалю у Ню Йорку

Група виконавців із танцювальної школи пані Уляни з Кунинських-Шмериковської на фестивалі в Ню Йорку.

Про український фестиваль, що відбувся в трьох днях, то є 29, 30 квітня і 1-го травня ц. р. у Ню Йорку, на 7-ій вулиці під зоряним американським і блакитно-жовтим прапорами можна говорити і писати чимало. На вулиці були розкладнені різні товари. Пані зі Союзу Українок, ООЧСУ кормили голодний народ вареникáми, голубцями, тісточками і чаєм та кавою. Крутилися колеса щастя, вигравши число, щасливці отримували різні фанти. Пласт і СУМА продавали вишивки, різьби. Був навіть такий товар як книжки.

Живу на сусідній вудиці Ст. Маркс пл. то й не трудно мені найти на фестивалю у гурті знайомих людей. І ось, в суботу, по полудні я попав перед естраду, на якій пильнував порядку Степан Чума, мій кол. співробітник з Об'єднаного Комітету з часу, коли я там був головою.

На естраді появилася група молоденьких танцюристів, дівчат і хлопців, у числі 22, одягнутих в гуцульський одяг. Була це школа п-ні Уляни з Кунинських Шмериковської з Озон Парку, яка виконала танець „У горах Карпатах''. Здригнулось моє серце, згадуючи наші веселі, милі Карпати, якими я не раз верстав дороги.

Пані Уляна дала танкову картину, декорацію: зібрались на поляні дівчата, щоб збирати фіялки. Дві дівчинки: Наталка Гончаренко і Марійнка Сосяк виконали стилізований танок до мелодії: „Верховино, світку ти наш...'' Дівчата, співаючи, почали ритмічний танець. Вони збирали фіялки, забавлялися, любувалися красою рідної природи, і привітавшись далі неслися в життерадісному танку. Молоденька танцюристка повна зрозуміння народного танку, Христя Проців запросила подруг до танку. Його починають наймолодші танцюристи, Михась Левицький і Андрій Гарматій. У їхніх руках сопілки, на яких вони грають. А які у них присяди! До них долучилися Ніна Гуменюк і Ліза Антипенко. Після їхнього танку, дівчатка виконали „Гуцулку''. У ній танцювали: Христя Проців, Соня Кульчицька, Ліда Кокольська, Наталка Гончаренко, Марійнка Сосяк, Дарця Мудрик, Ким Раєн, Аня Павлович, Соня Мідяний, Марія Павлович, Тамара Коваль і Маріна Павлович. Відтак вивели в чотирьох парах„Коломийку''Христя Проців, Дарця Мудрик, Соня Кульчицька,Марта Подусовська і їхні леґіні:Петро Просенко,Юрій Колодій Александер Сосяк і Данило Пушка.

Наступив фінал, у якому взяли участь всі танцюристи під звуки пісні „У горах Карпатах''. У той спосіб вони попрощалися із публікою, залишаючи милий спомин, ніби сон про наші рідні Карпати.

Виступ школи Уляни Шмериковської захопив мене фінезією і красою виконання. Строї були бездоганні. Бачити цей танок — це небуденне переживання. Діточки-танцюристи, всі уроженці ЗСА. Пані Уляна дочка інж. Куницьких із Детройту. Її чоловік, інж. Шмериковський підтримує свою дружину у її праці.

Думаю, що учні її школи повинні познайомити американський світ з красою українського танцю, що є складовою частиною української культури. У минулому році вони танцювали в Рокефеллер Центр. Звідси вже недалеко до Редйо Сити Мюзік Голл. Може найдеться меценат, який заопікується цією дітворою і її мистецьким танком. Бо є що побачити!

Ярослав Гриневич

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ЗАПРОШЕННЯ

Українська Рідна Школа при Церкві Св. Михаїла
має шану запросити Вас з родиною на

ЮВІЛЕЙНИЙ
БЕНКЕТ і ЗАБАВУ

з нагоди

25 ЛІТТЯ

Дна 18 червня 1977, о год 6:30 веч.
в церковній залі при 563 Джордж Стр.
НюГейвен, Конн.
Вступ на Бенкет і Забаву, від особи $12.50 .
На забаву для молоді (9:00 веч.) $4.00
Грає оркестра „Доля".

В неділю, 12-го червня 1977 року
при Манастирі св. священ. Йосафата
в Ґлен-Ков, Лонґ Айленд, Ню Йорк
відбудеться

ВІДПУСТ-ПРОЩА

Всіх щиро запрошуємо взяти участь.
ОО. ВАСИЛІЯНИ

ПАМ'ЯТІ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

труднощів у роботі. Комуністична влада поступово просувала довірених людей в усі установи, включно з науковими, намагаючись усунути незалежних і авторитетних керівників. До київського Всеукраїнського Історичного Музею прийшло двоє таких людей: бібліотекар Онищук, член компартії, і секретар Дзбанівський, які почали підлими способами боротися проти учених, що створили цей музей: академіка Миколи Біляшевського і професора Данила Щербаківського. Нових співробітників підтримував інспектор музейної справи в Наркоматі Освіти — комуніст Винницький, який нічого спільного з наукою і музейництвом не мав.

Микола Біляшевський був директором музею до кінця 1923-го року, коли відійшов через хворобу. Директором став Винницький, який і далі мав посаду інспектора музейної справи на Київщині. Тридцятилітній комуніст-адміністратор почав „керувати'' роботою видатного ученого Щербаківсього. Той не піддавався. Тоді Винницький почав різні інтриги, провокації та наклепи. Він не давав коштів на хемікалії, щоб оберігати музейні збірки від шкідників, а коли збірки псувалися, то обвинувачував Щербаківського у нищенні їх. Щербаківському закидали, що він не вписав багато музейних експонатів до інвентаря. Учений пояснював, що в Музеї зберігаються збірки приватних осіб, які під час революційних подій поклали їх до Музею на тимчасове переховування. Тоді директор викликав ревізійну комісію з столиці УССР, Харкова. Щербаківський, криштально чиста людина, що зібрав велику частину експонатів Музею, хвилювався і переживав, що його обвинувачують у нечесності.

6-го червня 1927 року Щербаківський кінчив життя самогубством. Його смерть набула широкого розголосу. Тисячі людей прийшли на похорон. Промовці над труною вимагали розслідування: чому директор Музею, Винницький, міг безкарно цькувати покійного. Свою статтю пам'яті Щербаківського академік Сергій Єфремов закінчив словами:„Бувають події, які буквально вопіють до сумління людського. Смерть чесного, чистого, саможертовного працівника — одна з найбільш вопіющих''.

Через два тижні після смерти Щербаківського, коли стало ясно, що справа розслідування подій у Історичному Музеї не посувається, 79 видатних українських учених, на чолі з академіками Грушевським, Єфремовим та Кримським, підписали петицію до уряду Української ССР, вимагаючи слідства і покарання винних. Петиція лишилась без наслідків, лише Винницького зняли з директорства у Музеї, начебто за бюрократизм. Більшість тих, хто підписали петицію, були пізніше заарештовані в справі СВУ і зникли у тюрмах та концтаборах.

Незабаром Данила Щербаківського оголосили „підлим буржуазно-націоналістичним зрадником'', його могилу зрівняли з землею, ім'я прирекли на забуття.

Але праця Данила Щербаківського увіковічнена в численних історичних і мистецьких пам'ятках, що їх він врятував від загибелі і що сьогодні виставлені в музеях України. Учені використовують його публікації, рукописи і матеріяли.

Матеріяли про життя і діяльність Щербаківського зібрані в архіві УВАН у ЗСА. Восени цього року Академія спеціяльною конференцією вшанує пам'ять подвижника українського музейництва.

Основуючі Збори Курилик Клюбу

Вчасним пополуднем 17-го квітня ц.р. перед відкриттям виставки картин В. Курилика відбулися в приміщеннях Українського Музею в Нігарара Фоллс Основуючі Збори Курилик Клюбу, який створився з метою допомагати Українському Музеєві в Нігарара Фоллс і, збираючи фонди, постепенно перебирати його власність й адміністрацію. Клюб почав своє життя із справді імпонуючим числом членів-основників: понад 80 визначних українських громадян з Канади й ЗСА! Це дає дуже реальну надію найближчим часом досягти наміченого числа 500 членів, які своїми річними внесками й активністю могтимуть забезпечити тривале існування й розвій цієї репрезентативної святині образотворчого мистецтва та української культури.

Основуючими Зборами Клюбу проводив відомий торонтонський громадський діяч, Мирослав Бігус. Секретарем була мистець Тетяна Душенко з Боффало.

До часу одержання чартерів канадського й американського Збори вибрали тимчасову Управу й два Ділові Комітети: для Канади й для ЗСА. Через аклямацію обрано головою Курилик Клюбу о. митрата Івана Татарина, відомого торонтонського душпастиря і громадського діяча, що одночасно очолює й канадський Діловий комітет, в якого склад увійшли: мґр Василь Верига, Торонто, інж. Юрій Ганас, Гамілтон, інж. Андрій Ґеник-Березовський, Торонто, Богданна Ґулька, Ґрассі, Онт., й д-р Микола Скаб, Гамілтон.

Заступником Голови Клюбу й одночасно головою Ділового комітету на ЗСА обрано одноголосно д-ра Євгена Стецькова з Тонаванди, Н.Й. Членами Комітету обрано: д-ра Романа Смика, Кол Ситі, Ілл., Оксану Салдит, Амгерст, Н.Й., дир. Богдана Ухача, Детройт, Людмилу Демиденко, Рочестер, і Орисю Жмуркевич, Лос Анджелес. Почесним головою Клюбу обрано через аклямацію мистця Василя Курилика й почесними членами Клюбу його батьків Марію і Дмитра Куриликів.

Секретарем-адміністратором Курилик Клюбу обрано Миколу Колянківського.

Сенатор проф. П. Юзик, якого запрошено взяти участь в Основуючих Зборах Клюбу, надіслав листа з побажанням успіху. Перебуваючи в той час поза Канадою, сенатор не міг особисто прибути.

На порядку Основуючих Зборів звітував М. Колянківський про маєтковий стан Українського Музею.

Детальні інформації про структуру Курилик Клюбу й умови членства подамо всім, хто бажає до нас приєднатися. Клюб є подуманих як селективна організація. Її членами можуть бути тільки люди українського роду (включно мішаних подруж).

Курилик Клюб
Niagara Falls Art Gallery
and Museum
Queen Elizabeth Way
Niagara Falls, Ont.Kanada

Український Літературно Мистецький Клюб
136 2nd Avenue

Ню Йорк. — Спілка Українських Журналістів та Літературно-Мистецький Клюб влаштовують тут у п'ятницю, 10 червня ц. р., о год. 7.30 вечора в залі Пластового Дому при 140. 2-ій евеню Вечір на пошану сл. п. Романа Купчинського — в перші роковини його смерти. В програмі Вечора візьмуть участь: І. Кедрин, С. Крижанівський і молоді виконавці: Христя Возняк, Андрій Ярош, співочий гурток „Гуцулки'' під проводом Оксани Тромси.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи св. пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Аріядна Лапичак, 100 долярів, в другу річницю невіджалуваної втрати дорогого мужа д-ра Томи.

о. Микола й Софія Старух, 100 дол., в десятилітню річницю смерти Олександри М. Старух.

Павло й Джанет Оначук, 30 дол., замість квітів на могилу бл. п. Степана Горішного.

Анна Рижевська, 150 дол., в св. п. Евгена Ляховича.

Клявдія Олесницька, 20 дол., в св. п. Евгена Ляховича.

І. і О. Іванейко, 50 дол., у св. п. Евгена Зубальського.

Степан Тимків, 100 дол., в бл. п. улюбленої дружини Павліни.

Михайло Сосяк, 100 дол., в св. п. Дмитра й Параскеві Сосяк.

Володимир і Марія Левицький, 10 дол., в бл. п. Миколи Бойка.

Д-р Ярослав і Ніна Коропей, 50 дол., в бл. п. приятеля Евгена Зубальського.

Іван Керницький, 30 дол., в бл. п. незабутньої „бабці" Михайлини Чайковської.

Юрій Олесницький, 50 дол., в першу річницю смерти бл. п. д-ра Богдана Олесницького.

М. В. Островські, 20 дол., в бл. п. Івана Цапара.

Іван і Евгенія Пасічник, 100 дол., на спомин пастора Василя Кузіва, що був великим приятелем проф. Михайла Грушевського.

Проф. д-р Мирослав і Лідія Грещишин, замість квітів на могилу учителя й добродія бл. п. Миколи Бойка.

Василь Жук — 200, д-р Михайло і Марія Стефанів — 200, проф. Осип і Зеновія Гулей — 100, підполк. д-р Степан Олійник — 100 дол., в бл. п. Доні із Заборських-Гулеів-Жук.

Дякуючи Жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

ПОДЯКА

Складаємо сердечну подяку всім Паням, Панам, Товариствам і Організаціям за листовні чи особисті вислови співчуття з приводу глибокої втрати нашої Дорогої Дружини, Мами, Сестри і Тети

бл. п.

СТЕФАНІЇ КАРАПІНКИ

Дякуємо Всечеснішим отцям парохії св. Івана Хрестителя в Нюарку за духовну опіку над Покійною і за переведення похоронів.

З глибини серця дякуємо незрівняно гуманному Її лікареві, д-рові Богданові Худьові за допомогу і посвяту в час Її недуги.

Всім Членам місцевої і позамісцевих громад дякуємо за численну участь у похоронах Покійної: дальшій Родині, Приятелям, Знайомим; Паням 28-го Відділу СУА; Репрезентантам місцевих Товариств і Органозацій.

Особливо дякуємо всім Шановним Промовцям, які щедрими словами прощали Покійну під час похоронів. Хорові проф. М. Добоша спеціяльна подяка за участь у Панахиді.

Дякуємо всім Приятелям за пожертви на Служби Божі за душу Покійної і за жертвенні датки на Стипендійний Фонд СУА.

Похоронному заведенню Литвина дякуємо за ефектовне переведення похорону.

РОДИНА

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
В суботу, 11-го червня 1977 р., о 12 год. дня
в День 18-ої річниці смерти
Першого Президента УВАН у США

Проф. Михайла Олексійовича
ВЕТУХОВА
буде відслужена
ПАНАХИДА
на могилі Покійного
на Українському Православному Цвинтарі
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

УПРАВА УВАН у США

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в суботу, 4-го червня 1977 року, відійшов від нас у Вічність, у Чікаґо, Ілл., на 78-му році життя, наш Найдорожчий ТАТО, ДІДО, ПРАДІД і ШВАҐЕР

бл. п.

БОГДАН ГАНУЩАК

довголітній урядовець Митрополичої Консисторії св. Юра у Львові.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА були відправлені 5 і 6-го червня 1977 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Музика і Син.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у вівторок, 7-го червня 1977 р. з того ж похоронного заведення до Собору св. Володимира й Ольги, а відтак на католицький цвинтар св. о. Миколая в Чікаґо, Ілл.

Горем прибиті:

ЯРОСЛАВА ФАРІОН — донька з чоловіком ОЛЕКСАНДРОМ
СЕРГІЙ — син з дружиною КЛЕЄЮ
МАРТА ФОРОВИЧ — внучка з чоловіком ЗЕНОНОМ
ГАНУСЯ ФАРІОН — внучка
РОМАН і ОЛЕКСАНДЕР — правнуки
ЕВСТАХІЙ ІЛЬНИЦЬКИЙ — шваґер з дружиною МАРІЄЮ і дочкою РОМОЮ
Ближча і дальша Родина в Україні і Польщі

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Конгресовій комісії звіт Білого Дому, але також сам заявив, що під час Беоґрадської конференції, яка фактично матиме підготовчий характер, як теж під час остаточної конференції у вересні-жовтні, делегація ЗСА закликатиме Совєтський Союз та інші комуністичні держави додержуватися всіх постанов Гельсінкського домовлення, включно з тими, які стосуються пошанування людських прав. Він сказав, що вільний обмін людьми та ідеями так само важливі для встановлення світової безпеки, як наприклад, повідомлення про заплановані військові маневри чи поліпшення торговельних зв'язків тощо.

Відповідаючи на запити законодавців, секретар Венс запевнив, що ЗСА не послаблять своїх вимог щодо пошанування людських прав, чи то в Совєтському Союзі, чи в будьякій іншій державі. Подібно висловився Альберт Шірер, член делеґації ЗСА на Београдську конференцію, який зазначив, що американська делеґація вимагатиме точного розгляду пошанування чи поруʼшення людських прав протягом останніх двох років, тобто, від підписання Гельсінкського домовлення.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Оцим повідомляю усіх Шановних співробітників в містах: Чікаго, Детройті, Клівленді, Торонті, Вінніпезі, Ню Йорку, Рочестері і Нюарку та численних читачів, що з днем 1-го червня 1977 року, з незалежних від мене причин я перестав редаґувати „Спорт'' у „Свободі''.

Цією дорогою висловлюю усім співпрацівникам і читачам — щиру подяку за дотеперішню віддану співпрацю, численні листи заохоти і старання вдержати спортову сторінку в „Свободі'' на належному рівні.

Омелян Твардовський

КИЇВСЬКА УКРАЇНСЬКА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нення, Декларації членів УГС:

(1) „Заява'' М. Руденка до Міжнародної Колегії Юристів з 28-го грудня 1976 р.

(2) „Декларація Ініціятивної Ради Альтернативної Еволюції'' з 21-го грудня 1976 р., яку підписали О. Бердник, М. Руденко і канд. біологічних наук Петро Харченко

(3) „Відкритий лист'' до урядів держав, які підписали Гельсінкські угоди з 9-го лютого 1977 р.

(4) „Відкрите Дружнє Послання'' до Конгресу ЗСА члена УГС О. Бердника з 9-го січня 1977 року.

(5) „Відкритий лист'' до В.В.Щербицького члена УГС О.Бердника з 18-го березня 1977 р.

(6) „Протест'' члена УГС О.Мешко голові КГБ України Ф. Ф. Федорчуку з 11-го лютого 1977 р.

(7) „Відкритий лист'' Президії ВР СССР і Конгресові ЗСА,копія—д-ру А. Зваруну від члена УГС О. Бердника з 1-го березня 1977 р.

(8) „Відкритий лист'' М. Руденка і О. Бердника до Міжнародного ПЕН-Клюбу з 5-го січня 1977 р.

ІІІ-тя група: листи окремих осіб.

1.„Відкритий лист'' голові КҐБ Ю. В. Андропову від гр. України Йосипа Терелі з 21-го грудня 1976 р. (21 сторінка рукопису).

2. „Відкритий лист'' Раїси А. Руденко Л. Брежнєву з 21-го лютого 1977 р.

3. Лист Наді Світличної до УГС і ЦК КПСС з 10-го грудня 1976 р.

4. Лист Наді Світличної до УГС з 5-го січня 1977 р.

ІУ-та група: Документи інших республік СССР.

1. **Вірменія** — справа Паруйра Айрикяна, члена Організації Незалежности Вірменії (НОП), перевезення до Єревану (вересень 1976 — лютий 1977), листи П. Айрикяна до Франсуа Тіра, предсідника Президії ВР СССР, до посольства Австрії, ген. прокурора СССР; лист групи членів НОП до ген. прокурора СССР.

2. **Литва** — „Повідомлення'' Литовської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод з лютого 1977 року.

3. **Естонія** — „Март Ніклус обвинувачує'' з 29-го лютого 1977 року.

4. **Бурято-Монгольська** АССР — лист Галини В. Кухарских з 26-го лютого 1977 р.

5. **Євреї** — Жалоба І. Хігер-Штерн, дружини д-ра М. Штерна, ген. прокуророві СССР з 1-го березня 1977 р. і її ж заява начальникові колонії Ю-Ж 313/12 м. Харкова з 22-го лютого 1977 р.

6. Хроніка життя в концтаборах і тюрмах.

Члени київської Української Групи Сприяння повідомляють:

„Це невірно, що наша Група є секцією Московської. З москвичами ми співпрацюємо, вони активно нас підтримують, бо то справжні демократи. Але ж ми вирішили від початку не ставати в підлеглість, бо в нас є те, що не кожен росіянин зрозуміє''.

„...Бі-Бі-Сі, наприклад, ще ніодного разу не згадала про наше існування. „Німецька хвиля'' більше приділяє нам уваги...Виходить так, що табори й в'язниці заповнені українцями на 60—70 відсотків, а людство знає лише кілька імен''.

„Здається, КҐБ хоче покінчити з нами до Београда''...Тяжкі часи підійшли для нашої Групи, але віримо в Перемогу. Головне продемонструвати міжнародну солідарність в зв'язку з арештами. Активізуйте українців у цілім світі, щоб ціла буря протестів прокотилася на захист Руденка і Тихого''.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮРІЙ МИЧУДА ст., член 44 Відд. УНС в Нортгамптон, Па., помер 6 березня 1977 р. на 51 р. життя. Нар. в Нортгамптон, Па. і став членом УНС в 1944 р. Залишив у смутку батьків Юрія і Анну та три сестрі. Похорон відбувся 9 березня 1977 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Нортгамптон, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АЛЕКСАНДЕР БУРАЧОК, член 418 Відд. УНС Т-ва ім. Б. Хмельницького в Торонті, помер 10 лютого 1977 р. на 56 р. життя. Нар. в 1921 р. в Перемишлі, Україна і став членом УНС в 1969 р. Залишив у смутку дружину Евгенію і сина Ігоря. Похорон відбувся 14 лютого 1977 р. на цвинтарі Парк Лавн в Торонті, Онт.
Вічна Йому Пам'ять!
Іванна Мельник, секр.

ІВАН ПАНЬКІВ, член 495 Відд. УНС Пластовий Відділ у Вінніпеґу, Ман., помер 14 січня 1977 р. на 73 р. життя. Нар. в 1904 р. у Львові, Україна і став членом УНС в 1957 р. Полишив у смутку дочку Зеновію Христину, братів Осипа, Степана, сестер Станіславу і Ольгу в Україні. Похорон відбувся 18 січня 1977 р. на цвинтарі Всіх Святих в Вінніпеґу, Ман.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АННА КАСУБА, членка 230 Відд. УНС Б-ва св. Івана Хрестителя в Янгставн, Огайо, померла 25 лютого 1977 р. на 82 р. життя. Нар. в 1895 р. в Україні і стала членкою УНС в 1937 р. Залишила у смутку п'ять дочок, 10 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 27 лютого 1977 р. на цвинтарі Кальварія в Янгставн, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Ліщак, секр.

ГРИГОРІЙ ГАБУРА, член 51 Відд. УНС Б-ва свв. Петра і Павла в Коговз, Н. Й., помер 6 березня 1977 р. на 85 р. життя. Нар. в 1893 р. і став членом УНС в 1917 р. Похорон відбувся 9 березня 1977 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Вотерфорді.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Савків, секр.

ЕВГЕНІЯ МИСЬКІВ, членка 120 Відд. УНС Б-ва св. Миколая в Аліквіппа, Па., померла 11 березня 1977 р. на 69 р. життя. Нар. в 1908 р. в с. Конюхи, пов. Бережани, Україна і стала членкою УНС в 1949 р. Залишила у смутку мужа Остапа, дочки Мерілин і Марію та 4 внуків. Похорон відбувся 14 березня 1977 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Аліквіппа, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

СТЕФАН СЛАБИК, член 149-го Відд. УНС С-ва Пречистої Діви Марії в Лакаванна, Н. Й., помер 22 лютого 1977 р. на 56 р. життя. Нар. в 1920 р. в Україні і став членом УНС в 1952 р. Залишив у смутку дружину Ольгу, синів Степана та Марка і дочку Марію. Похорон відбувся 28 березня 1977 р. на цвинтарі св. Хреста в Лакавана, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЮРІЙ ГУРАЛЬ, чл. 327 Відд. Т-ва Запорозька Січ в Гемстеді, Н. Й., помер 5 травня 1977 р. на 54 р. життя. Нар. в 1923 р. в Ню Йорку, Н. Й. і став членом УНС в 1967 р. Полишив у смутку дружину Лесю, дочок Варвару, Христину з родинами та дальшу родину. Похорон відбувся 9 травня 1977 р. на укр. прав. цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. ДЖ.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Копистянський, секр.

МИКОЛА МІХНОВСЬКИЙ, член 39 Відд. УНС Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н. Й., помер 25 січня 1977 р. на 81 р. життя. Нар. в 1896 р. в Україні. Залишив у смутку дальшу родину та приятелів. Похорон відбувся 29 січня 1977 р. на цвинтарі Онондаґа Велей, в Сиракюзах, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ІВАН КОРЕЦЬКИЙ, член 218 Відділ УНС Т-ва Сокіл в Кемпбелл, Огайо, помер 30 грудня 1976 р. на 69 р. життя. Нар. в 1908 р. в Янгставн, Огайо і став членом УНС в 1926 р. Залишив у смутку родину. Похорон відбувся 3 січня 1977 р. на цвинтарі Кальварії в Янгставн, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

САНТА МАЛОНІ, членка 382 Відд. С-ва Пресв. Трійці в Фраквілл, Па., померла 20 лютого 1977 р. на 58 р. життя. Нар. в 1919 р. в Шенандан, Па. і стала членкою УНС в 1967 р. Залишила в смутку двох синів і дві дочки. Похорон відбувся 23 лютого 1977 р. на цвинтарі Lady of Mt. Carmel в Шенандан, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Катерина Гарбіст, секр.

ВАСИЛЬ ГУБАЛЬ, член 106 Відд. УНС Б-ва св. Николая в Чікаго, Ілл., помер 10 лютого 1977 р. на 65 р. життя. Нар. в 1912 р. в Україні і став членом УНС в 1957 р. Залишив у смутку дружину Еву, дочку Ніну, сина Богдана Р. з родинами та дальшу родину. Похорон відбувся 14 лютого 1977 р. на цвинтарі св. Николая в Чікаго, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ДЕНИС КЕСАК, член 147 Відд. УНС Б-ва св. Михаїла в Аллентавн, Па., помер 13 березня 1977 р. на 46 році життя. Нар. в 1930 р. в Аллентавні, Па., і став членом УНС в 1946 р. Залишив у смутку дружину Марію Джойс, дочку Линн, сина Гордона, три сестри і одного брата. Похорон відбувся 16 березня 1977 р. на цвинтарі св. Марії в Вайтголл, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Гуцайлюк, секр.

СТЕФАН ВАРАКУТА, член 121 Відд. Б-ва св. Михаїла в Ром, Н. Й., помер 9 березня 1977 р. на 70 р. життя. Нар. в Україні і став членом УНС в 1960 р. Залишив у смутку дружину Анну, синів Олексу і Расселя, дочку Ірену і 2 внуків. Похорон відбувся 12 березня 1977 р. на цвинтарі Пайн Ґров в Мессене, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
К. Кобіто, секр.

АНДРІЙ МАЦЮРА, член 471 Відд. УНС Т-ва ім. ген. Т. Чупринки в Монтреалю, Квіб., помер 17 лютого 1977 р. на 73 р. життя. Нар. в 1903 р. в Україні і став членом УНС в 1963 р. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 22 лютого 1977 р. на цвинтарі Cote de Niege в Монтреалі, Квіб.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

СЕМЕН ТЕСАК, член 484 Відд. УНС Т-ва ім. Т. Шевченка в Ютиці, Н. Й., помер 14 березня 1977 р. на 55 р. життя. Нар. в 1922 р. в с. Пацковичі, Україна і став членом УНС в 1949 р. Залишив у смутку дружину Галину, з дому Мельничук, синів Михайла, Тараса і Володимира, 2 внуків, 2 братів сестру в Україні. Похорон відбувся 16 березня 1977 р. на укр. кат. цвинтарі в Вайсборо, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Запаранюк, секр.

ГРИГОРІЙ ГАНИЧ, член 45 Відд. УНС Т-ва Любов в Філядельфії, Па., помер 1 березня 1977 р. на 82 р. життя. Нар. в с. Татаринів, Україна і став членом УНС в 1919 р. Залишив у смутку брата в Україні та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 4 березня 1977 р. на цвинтарі Овкленд в Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО ПЛЕППО, член 207 Відд. УНС Т-ва Галицька Січ в Савт Дірфілд, Масс., помер 20 лютого 1977 р. на 61 р. життя. Пок. став членом УНС в 1939 р. Залишив у смутку трьох братів Степана, Миколу, Василя та сестри Патрисію і Тересу. Похорон відбувся 25 лютого 1977 р. на цвинтарі св. Михаїла в Спрінг філд, Масс.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АННА КУННИК, членка 140 Відд. Б-ва св. Михаїла в Янгставн, Огайо, померла 11 березня 1977 р. на 59 р. життя. Нар. в 1917 р. в Янгставн, Огайо і стала членкою УНС в 1933 р. Залишила у смутку мужа Мартина та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 14 березня 1977 р. на цвинтарі Кальварії в Янгставн, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

П О В І Д О М Л Е Н Н Я
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

ОКРЕМИХ ЛИСТІВ В ТІЙ СПРАВІ НЕ БУДЕТЬСЯ ВІДПИСУВАТИ.

ТАРЗАН, Ч. 7768. Тарзан і Помпус розмовляють

Ти вже в цей фільм вложив мільйони долярів, Помпусе... Будь-який скандал може довести тебе до банкрутства!

Дякую Тарзане... Ти добрий приятель...

В мене мало друзів, але це мене не турбує... Я дбаю тільки про професійні успіхи!

Нехай вони тимчасово продовжують свій романс... Вкінці вона все одно повернеться до мене!